

**ӨЗБЕКӘЛІ ЖӘНІБЕКОВ АТЫНДАҒЫ ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН
ПЕДАГОГИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

Zhanibekov
UNIVERSITY 1937

университетінің Басқарма төрағасы –
Ректордың ұ.м.а.

2025ж.

Оқу мерзімі: 2 апта
Жалпы сағат саны: 80

Шымкент 2025 ж.

Бағдарлама «Дене шынықтыру және спорт» факультетінің кеңесінде қаралып, Ғылыми кеңеске талқылауға ұсынылды.

Хаттама № 8 « 28 » 03 2025 ж.

Білім беру бағдарламасы университеттің Ғылыми кеңесінде қаралып, Басқармаға бекітуге ұсынылды.

Хаттама № 9 « 09 » 04 2025 ж.

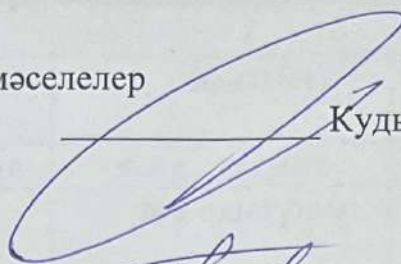
Білім беру бағдарламасы Басқармада бекітіліп қолданысқа енгізілді.

Хаттама № 4 « 14 » 04 2025 ж.

Келісілген:

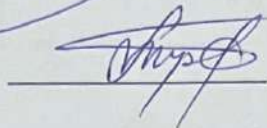
Келісілген:

Басқарма мүшесі - Академиялық мәселелер
жөніндегі проректор

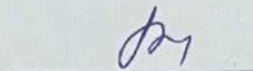
Кудышева А.А.

Дене шынықтыру және спорт
факультетінің деканы

Тұрысқұлов Ө.Ж.

Үздіксіз білім беру орталығының
басшысы

Бегалиева Р.Н.

Бағдарламаны құрастыру бойынша жұмысшы тобы

р/с	Аты-жөні	Қызметі	Байланыс деректері
1	Испандиярова Айгуль Мадияровна	п.ғ.к., доцент	87023759888
2	Есмаханова Жаркынай Шарабдиновна	аға оқытушы	87073943372

Қысқартулар:

ОӘК – оқу-әдістемелік кешен

ТӨЖ – тыңдаушының өзіндік жұмысы

ЕБҚ – ерекше білім беру қажеттілігі

АКТ - ақпараттық-коммуникациялық технологиялар бақылау

Оқу үдерісін тиімді ұйымдастыруда дене шынықтыру пәні мұғалімдерін кәсіби құзыреттілік дағдыларын дамыту мақсатында жалпы орта білім беру ұйымдарында жұмыс істейтін дене шынықтыру мамандарына арналған, олардың әдістемелік, педагогикалық және рефлексиялық құзіреттілігін дене шынықтыру сабағының сапасы мен нәтижелерін жақсарту мақсатында арттыруға әзірленген білім беру бағдарламасы

1. Жалпы ережелер

1. Жалпы орта білім беру ұйымдарының дене шынықтыру пәні мұғалімдерінің біліктілігін арттыру курсының «Дене шынықтыру пәні мұғалімінің білім беру процесін сапалы ұйымдастыруда кәсіби құзыреттілігін дамыту» деп аталатын білім беру бағдарламасы жалпы дене тәрбиесінің екінші деңгейін қамтамасыз ету үшін маңызды және нәтижелі дене тәрбиесінің негізі шеңберінде оларды озық әдістемелік, педагогикалық және ұйымдастырушылық дағдылармен қаруландыру арқылы педагогтардың кәсіби құзыреттілігін арттыруға бағытталған.

Бағдарламаның негізгі мақсаты – жоғары сапалы дене тәрбиесі процестерін ұйымдастыру және жүзеге асыруда педагогтардың педагогикалық шеберлігін арттыру. Тренинг дене шынықтыру пәнінің озық тәжірибелері мен инновациялық әдістемелерін интеграциялауды қамтамасыз ететін қазақ және орыс тілдерінде сабақ беретін мұғалімдерге арналған.

2. Бағдарламаны педагогтердің біліктілігін арттыру ұйымдары Бағдарлама негізінде Қазақстан Республикасы Білім министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік және орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленді. Сондай ақ Қазақстан Республикасының 2012 жылғы 8 қарашадағы. Бұл бағдарлама физикалық мәдениет саласындағы педагогтардың кәсіби құзыреттілігін жетілдіруге және білім беру жүйесін сапалы ұйымдастыруды қамтамасыз етуде заманауи әдістемелік тәсілдерді қолдануды көздейді.

3. Бағдарлама дене шынықтыру пәні аясында инновациялық денсаулыққа бағытталған білім беру технологияларын интеграциялау арқылы дене шынықтыру мұғалімдерінің кәсіби құзыреттілігі мен педагогикалық шеберлігін арттыруға арналған. Бағдарлама мұғалімдерді оқу-тәрбие процесін тиімді ұйымдастыруға, оқушылардың физикалық және функционалдық дамуына ықпал ететін озық әдістемелік тәсілдермен қаруландыруға, сонымен бірге дене шынықтырудағы заманауи денсаулықты сақтау тәжірибесін енгізуді қамтамасыз етуге бағытталған.

4. Жалпы орта білім беру ұйымдарында дене шынықтыру пәнін оқытудың тиімділігі көп жағдайда мұғалімнің алған кәсіби білімімен, іскерлігімен және құзыретімен анықталады. Гуманизация және демократияландыру принциптеріне негізделген қазіргі білім беру парадигмасы аясында дене шынықтыру мұғалімінің рөлі педагогикалық кәсіби шеберліктің жоғары деңгейін қажет етеді. Бұл парадигма дене

шынықтыру мұғалімдерінің оқу бағдарламасының мәнін, оның іргелі сипаттамаларын, құрылымдық құрамдас бөліктерін және тиімді жүзеге асыруға арналған әдістемелік талаптарын табысты түсінуін қамтамасыз ету үшін үздіксіз кәсіби қолдау мен басшылықтың маңыздылығын атап көрсетеді.

2. Глоссарий

Пәннің оқу бағдарламасы – мектептің білім беру бағдарламасының маңызды құрамдас бөлігі болып табылады, мұғалімдерге оқу процесін тиімді жоспарлау, ұйымдастыру және басқару үшін негізгі құрал ретінде қызмет етеді. Негізгі нормативтік құжат ретінде оқу жоспарын құрылымдау, білім беру мақсаттары мен міндеттерін анықтау, оқытудың белсенді әдістері мен тәсілдерін енгізу, сапалы білім беру нәтижелерін қамтамасыз ету үшін бағалау жүйесін құру үшін кешенді негізді қамтамасыз етеді.

Үлгілік оқу жоспары – оқу пәндерінің (сабақ түрі) тізбесін анықтайтын және нақты білім деңгейіне сәйкес келетін академиялық оқу жүктемесі шегінде инвариантты және вариативтік құрамдас бөліктерді бөлуді белгілейтін нормативтік құжат.

Белсенді оқу – білім алушыларды нақты немесе болжамды жағдайларға тарту арқылы олардың проблемаларын шешуі мен сыни тұрғыдан ойлауын жеңілдететін педагогикалық тәсіл. Бұл әдіс оқу бағдарламасының барлық бағыттарын жетілдіреді және байытады және белсенді оқыту аясында оқу үдерісінің әртүрлі кезеңдерінде тиімді біріктірілуі мүмкін.

Оқушының оқу жетістіктерінің деңгейі - білім алушының белгіленген білім беру стандарттары мен оқу нәтижелеріне сәйкес білім, білік, дағдылар мен құндылықтарды табысты меңгеру дәрежесін білдіреді

Білім беру үдерісі – бұл жүйелі ұйымдастырылған оқу және танымдық әрекеттер арқылы оқытуды, тәрбиелеуді және тұлғаны дамытуды біріктіретін құрылымдық және мақсатқа бағытталған процесс. Бұл процесс өз бетінше білім алумен ұштастыра отырып, мемлекеттік білім беру стандарттарына сәйкес келетін немесе одан асатын деңгейде білім, білік, дағдыларды меңгеруді қамтамасыз етеді.

Оқу мақсаттар жүйесі – білім беру бағдарламасы аясында білім алу, түсіну және бүкіл оқу үдерісінде дағдыны дамытумен байланысты күтілетін нәтижелерді қамтитын тұжырымдама.

Оқыту нәтижелері – оқу үдерісі немесе пәнді оқыту аяқталған кезде білім алушыдан күтілетін нәтиже, яғни білім алушы алған білімінің нәтижесін қалай пайдаланатынының көрсеткіші болып табылады.

Пәннің қысқа мерзімді жоспары – қажетті ресурстармен және білім беру процесінің дәйекті кезеңдерімен бірге оқу мақсаттары (мұғалімнің іс-әрекетіне жетекшілік ету) және оқу мақсаттары (оқушының іс-әрекетіне жетекшілік ету) көрсетілген құрылымдық сабақ жоспары.

Қалыптастырушы бағалау – оқу үдерісінде күнделікті сабақтарда өткізілетін, қателерді анықтауға және түзетуге мүмкіндік беретін, білім алушы мен оқытушы (мұғалімнің) өзара қарым-қатынасын күшейтуге мүмкіндік беретін негізгі бағалау түрі.

Жиынтық бағалау – белгілі бір оқу кезеңі (мысалы, тоқсан) аяқталғаннан кейін немесе оқу жоспарына сәйкес бөлімдерді/жалпы тақырыптарды өткеннен кейін өткізілетін, оқушылардың материалды меңгеруін бағалауға бағытталған бағалау нысаны.

Құзыреттілік – білім беру процесінде алған білім, білік және дағдыны кәсіби іс-әрекет аясында практикалық контекстке қолдану мүмкіндігі.

Рефлексия – кәсіби қызмет аясында алған білімдерін, білік және дағдыларын практикалық жағдайларда тиімді пайдалану құзыреті.

Түрлі деңгейлік тапсырмалар – деңгейлеп-саралап оқытуды жүзеге асыруға арналған, күрделілігі әртүрлі және оқушылардың қабілеті мен оқу жетістіктеріне бейімделген тапсырмалар.

Функционалдық сауаттылық - оқу, жазу, математикалық және есептерді шешу дағдыларын өмірлік жағдайларда қолдана білу. Бұл жай ғана оқу немесе жазу мүмкіндігінен асып түседі - бұл адамның үйде, жұмыста және қоғамдағы күнделікті тапсырмаларында ақпаратты ұғынып, тиімді пайдалана алатынын білдіреді.

Ұлттық құндылықтар – әр халықтың мәдени-адамгершілік мұрасының құрамдас бөлігін құрайтын ұрпақтан-ұрпаққа жалғасып келе жатқан этикалық қағидалар.

Технологиялық инновациялар – бұл жаңа заманның компьютерлік және телекоммуникациялық технологиялары.

Цифрлық технологиялар – бұл ақпараттық қоғамдағы өмірге бейімделген тұлғаны тәрбиелеуді, тәрбиелеуді қарқындату және оңтайландыру мәселелерін табысты шешетін құрал.

Ерекше білім беру қажеттілігі (ЕБК) – бүкіл оқу және даму үдерісінде сапалы білімге қол жеткізуді қамтамасыз ету үшін тиісті қолдау мен қызмет көрсету қажеттілігі.

Психологиялық - педагогикалық қолдау - баланың жеке қабілеттері мен қажеттіліктерге сәйкес табысты оқуы мен дамуына ықпал ететін әлеуметтік-психологиялық және педагогикалық жағдайларды жасауға бағытталған тәрбиешілер мен мамандар жүзеге асыратын жүйелі құрылымдалған процесс.

Оқыту әдістері – бұл нақты білім беру мақсаттарына жетуге арналған мұғалімдер мен білім алушылардың бірлескен әрекетін жеңілдететін педагогикалық әдістер.

Әдістеме – танымдық және практикалық әрекеттердің құрылымын, логикалық ұйымдастырылуын, әдістері мен құралдарын зерттейтін, оларды тиімді жүзеге асырудың принциптері мен тәсілдерін қамтитын теориялық негіз.

Дене шынықтыру – мәдениеттің құрамдас бөлігі, адамның дене бітімін және интеллектуалдық қабілеттерін дамыту, дене тәрбиесі мен дене бітімін

дамыту арқылы оның қозғалыс белсенділігін жетілдіру және саламатты өмір салтын қалыптастыру, әлеуметтік бейімдеу мақсатында қоғам жасайтын және пайдаланатын рухани және материалдық құндылықтар жиынтығын білдіретін әлеуметтік қызмет саласы;

Дене шынықтыру және спорт жүйесі - дене шынықтыру және спорт жүйесі халықтың барлық топтарында физикалық дамуды, денсаулықты, дене шынықтыруды және спорттық өнімділікті арттыруға бағытталған әлеуметтік, білім беру және мекеме қызметінің ұйымдастырылған құрылымын білдіреді

Бейімделетін дене шынықтыру және спорт – мүмкіндігі шектеулі немесе функционалдық мүмкіндіктері шектеулі адамдардың жеке қажеттіліктері мен мүмкіндіктерін қанағаттандыруға арналған дене белсенділігінің мамандандырылған саласы

Ұлттық спорт түрлері – тарихи түрде бәсекеге қабілетті іс-әрекет ретінде дамып, ерекше дене жаттығулары мен дәстүрлі халық ойындарын қамтитын спорт түрлері, олардың әрқайсысы дене жаттығуларын ұйымдастырудың нақты принциптері мен тәсілдерімен реттеледі.

Мектеп спорты дегеніміз жалпы білім беру мекемелерінің шеңберінде ұсынылатын ұйымдастырылған дене шынықтыру және спорттық бағдарламалар

Біліктілік – әдетте дипломмен, сертификатпен немесе дәрежемен куәландырылған, жеке тұлға қол жеткізген білім, дағды немесе кәсіби дайындықтың ресми деңгейі

Педагогтардың кәсіби дамуы - мұғалімдердің кәсіби дамуы мұғалімдердің еңбек жолында өтетін үздіксіз оқу, оқыту және біліктілігін арттыру процесін білдіреді .

Педагог қызметін курстан кейін қолдау – әдістемелік және консультативтік қолдау көрсетумен қоса курстан кейінгі қызметін үздіксіз бақылау арқылы мұғалімнің кәсіби құзыреттілігін арттыруға арналған құрылымдық шаралар жүйесі.

Педагог – студенттерді немесе оқушыларды оқыту мен тәрбиелеуді, сондай-ақ оқу үдерістерін әдістемелік қамтамасыз етуді және ұйымдастыруды қоса алғанда, кәсіби педагогикалық қызметпен айналысатын нақты салада педагогикалық немесе тиісті кәсіптік білімі бар жеке тұлға.

Білім беру қызметі – білім беру үдерісіне қатысушылардың мақсатты, педагогикалық негізделген және жүйелі ұйымдастырылған өзара әрекеттесу арқылы оқыту, тұлғаны дамыту және тәрбиелеу мақсаттарына қол жеткізілетін құрылымдық процесс.

3. Бағдарлама тақырыптары

№	Модуль	Мазмұны
Тыңдаушылармен кіріс саулнама 5 сұрақ		
1.	Білім беру процесінің тұжырымдамалық, нормативтік және құқықтық негіздері.	1.1 Педагогтің кәсіби қызметіндегі білім беру процесін ұйымдастыруды қамтамасыз ететін нормативтік құжаттар.
2.	Тәрбие және психологиялық-педагогикалық жұмыстардың аспектілері	2.1 Кешенді білім беру жоспарын тиімді жүзеге асыруда оқушылардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, ұлттық құндылықтарды дамытуға тәрбиелеуге арналған білім беру бағдарламасы. 2.2 Құндылықтарды сабақ жоспарына кіріктірудің маңыздылығын анықтайтын тапсырмалар құрастыру. 2.3 Дене шынықтырудың психологиялық-педагогикалық негіздері. Дене шынықтыру сабақтарында оқушылардың дербес және жеке ерекшеліктерін есепке алу. Білім алушылардың танымдық, мотивациялық және эмоционалды-ерікті салаларын дамыту. Буллингтің алдын алу – салауатты психологиялық климат құру.
3.	Функционалдық сауаттылық пен білім беру сапасын арттыру үшін дене шынықтыруды оқытудың заманауи технологияларын жетілдіру.	3.1 Білім алушылардың функционалдық сауаттылығын дамытатын қалыптастырушы тапсырмалардың түрлерін қарастыру. 3.2 Дене шынықтыру сабақтарында спорттық ойындарды оқытудың заманауи әдістері. Спорт ойындары түрлерінен жарыстар өткізу ережесі (өзгерістер мен толықтырулар). 3.3 Жеңіл атлетика, гимнастика спорт түрлерінде қозғалыс белсенділігін артыратын инновациялар мен жаңа мүмкіндіктер. 3.4 Қозғалыс және ұлттық ойындар бойынша оқу-жаттығу процесінің заманауи әдістері. Дене шынықтыру педагогтері үшін төрешілік қызметтің қағидалары мен тәсілдері. 3.5 Дене шынықтыру бойынша оқу процесіне цифрлық білім беру технологияларын қолдану. 3.6 Ғылыми-зерттеу дағдыларды дамытуға бағытталған эксперимент әдісі және оны алмастыра алатын әдістер.
4.	Ерекше білім беру қажеттілігі бар білім алушылар үшін қазіргі заманғы денсаулық сақтау технологияларды пайдалану	4.1 Денсаулық сақтау технологиясының негізгі принциптері мен тәсілдері. 4.2 ЕБҚ бар білім алушыларды дене тәрбиесі сабағында медициналық-биологиялық бақылау. 4.3 ЕБҚ бар психикалық дамуы тежелген, аутизм, көру, тірек-қимыл аппараты бұзылған білім алушылармен дене тәрбиесін жүргізу әдістемесі.
5.	Педагогтің кәсіби қызметінің нәтижелерін ұсыну, зерттеу дағдыларын қалыптастыру және дамыту.	5.1 Курс тыңдаушыларының кәсіби құзыреттіліктері мен жеке қажеттіліктерін ескере отырып, бағдарламаның мазмұнын талдау және талқылау. 5.4 Шеберлік сабақтың көрнекілік презентациясын қорғауға дайындық және қорытынды бағалау бест тапсырмаларын орындау.

4. Бағдарламаның мақсаты мен міндеттері, күтілетін нәтижелер

4.1 Бағдарламаның мақсаты: сапалы білім беруді қамтамасыз ету үшін дене шынықтыру пәні мұғалімдерінің теориялық білімдері мен практикалық дағдыларын кіріктіру арқылы кәсіби құзыреттіліктерін дамыту.

4.2 Бағдарламаның міндеттері:

- педагогтің кәсіби қызметіндегі білім беру процесін ұйымдастыруды қамтамасыз етуде нормативтік құжаттардың маңыздылығын түсіндіру;

- табысты оқыту аясында тәрбие құндылықтарын сабақ мазмұнына психологиялық-педагогикалық қолдау шараларын кіріктіруді анықтау.

- білім сапасын арттыру үшін оқыту стратегияларын оқу мазмұнымен байланыстыратын инновациялық белсенді әдістерді зерттеу.

- күнделікті сабақты жоспарлауда сабақ мазмұнын түсіндіру, бекіту, бағалау және бұрынғы білімді еске түсіру үшін цифрлық технологияларды енгізу.

- мұғалімдердің өз кәсібінде қолданылатын әдіс-тәсілдерді көпшілікке ұсынуды демонстрациялау.

4.3 Күтілетін нәтижелері:

түсіндіреді:

- педагогтің қызметін реттейтін нормативтік құжаттардың маңыздылығын;

- білім алушылардың функционалдық сауаттылығын дамытуға бағытталған тапсырмалар түрлері мен оларды құрастыру жолдарын;

- ұлттық құндылықтарды сабақ мазмұнына кіріктіруді;

- дене шынықтыру сабағы орта мерзімді және қысқа мерзімді жоспарлау негізін қамтитын оқу жоспары құрылымының мазмұнын;

- дене шынықтыру сабағында қимыл-қозғалыс әрекеттерін оқыту мен жетілдірудің жаңа тәсілдерін;

- бағдарламалық спорт түрлері бойынша жарыстар ережесін;

- адаптивті дене мәдениеті саласындағы инклюзивті білім берудің принциптері мен тәсілдері;

- білім алушылардың оқу үлгерімін бағалаудың цифрлық технологияларының интеграциясын.

қолданады:

- әлеуметтік және кәсіби қызметті реттейтін нормативтік-құқықтық базалар қызметтерінде.

- пәнді ресурстық қамтамасыз етумен қатар оқу-әдістемелік материалдарды әзірлеуде.

- дене шынықтыру сабақтарында жаратылыстану пәндерімен пәнаралық интеграцияны орнатуда.

- білім алушылардың функционалдық сауаттылығын дамытуға бағытталған тапсырмаларды құрастыруда;

- сыныптағы ЕБҚ бар білім алушыларды психологиялық-педагогикалық қолдау ортасын құруда;

- бейне сабақтар мен онлайн курстарды ұйымдастыру мен басқаруда меңгерілген оқыту әдістерін тәжірибеде;

- дене шынықтыру пәнінде білім алушылардың білімін бағалауда цифрлық платформаларды.

бағалайды:

- тәрбиенің кешенді жоспарын іске асыруда білім алушылардың жас және жеке ерекшелігінің маңыздылығын;

- білім алушылардың функционалдық сауаттылығын дамыту және білім сапасын арттыру үшін оқытудың мазмұны мен әдістерін жетілдіру;

- білім алушылардың функционалдық сауаттылығын нығайту және білім сапасын арттыру үшін цифрлық технологияларды біріктіру;

- бағдарламаның спорт түрлері бойынша мектеп жарыстарына төрешілік ету қызметтерін;

- денсаулықты нығайтуға және білім алушылардың салауатты өмір салтына бағытталған денсаулық сақтау технологияларын;

- ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушыларға бейімделген дене тәрбиесіндегі тәсілдер мен әдістемелер.

5. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны

5.1 Бағдарлама құрылымы:

1. Білім беру үдерісін ұйымдастыру мен жүзеге асыруды реттейтін теориялық, заңнамалық және нормативтік-құқықтық базаны сараптау.

2. Оқу, психологиялық және педагогикалық жұмыстағы негізгі өлшемдерді талдау, олардың оқушының дамуы мен оқу тиімділігіндегі рөліне назар аудару.

3. Оқушылардың функционалдық сауаттылығын арттыру және жалпы білім сапасын оңтайландыру үшін дене шынықтыру пәнін оқытудың инновациялық технологияларын интеграциялау және жетілдіру.

4. Ерекшеле білім беру қажеттіліктері бар білім алушыларды физикалық және танымдық дамуын қолдау, білім беру ортасында инклюзивтілікті қамтамасыз ету үшін денсаулықты сақтаудың заманауи әдістерін енгізу.

5. Мұғалімнің кәсіби жетістіктерін, педагогикалық жетістіктерін жүйелі түрде көрсету, үздіксіз кәсіби өсу үшін зерттеушілік дағдыларын қалыптастыру және жетілдіру.

5.2 Бағдарлама мазмұны:

Модуль 1: «Білім беру процесінің тұжырымдамалық, нормативтік және құқықтық негіздері»

1) Модульдің құрылымы:

Ұзақтығы: 4 сағатпен (2 сағатпен дәріс, 2 сағат практикалық сабақ).

Модульдің мақсаты: мұғалімдердің кәсіби және білім беру қызметін реттейтін нормативтік-құқықтық құжаттарды талдау және түсіндіру.

Модульдер міндеттерін:

- Қазақстан Республикасында мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023–2029 жылдарға арналған негізгі бағыттары мен стратегиялық міндеттерін талдау.

- Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті – Елбасы белгілеген тестілеу рәсімдерін реттейтін жалпы ережелерді, осы бағалауларды жүргізу әдістемесін сараптау.

- орта мерзімді және қысқа мерзімді жоспарлаудың іргелі принциптерін атап көрсете отырып, дене шынықтыру пәнінің оқу бағдарламасының құрылымдық сипаттамаларын анықтау.

- білім беруді дамытудың стратегиялық бағыттарын жүзеге асырудағы заманауи сын-қатерлерге жан-жақты талдау.

- білім беру мақсаттарына қол жеткізудің, нормативтік стандарттарды сақтаудың және заманауи білім берудегі жетістіктерге ықпал етудің әртүрлі әдістемелік тәсілдерін зерттеу.

- жалпы орта білім беру ұйымдарының педагогтарына қойылатын міндетті құжаттама талаптарын зерттеу.

- мұғалімдерді аттестаттау үдерістерін реттейтін принциптер мен критерийлерді зерттеу.

3) Күтілетін нәтиже:

Курс соңында 1- модульдің негізгі тыңдаушылар:

- Ұлттық шеңберде сапалы білім беруді жүзеге асыруды қамтамасыз етудегі нормативтік құжаттардың маңызын ашып көрсету.

- Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті – Елбасының басшылығымен белгіленген емтихандарды өткізу және бағалау рәсімдерін сыни тұрғыдан бағалаңыз.

- Оның сапасын арттыруға бағытталған білім беруді стратегиялық дамытудың тиімді стратегияларын қолдану.

- Дене шынықтыру пәнінен оқу жоспарының құрылымдық құрамдас бөліктеріне және қолданбалы оқу бағдарламаларына терен талдау жүргізу.

Модуль 2: «Тәрбие және психологиялық-педагогикалық жұмыстың аспектілері».

1) Модульдің құрылымы:

Ұзақтығы – 8 сағаттық (дәріс – 2 сағаттық, семинар – 2 сағаттық, практикалық сабақтар – 2 сағаттық, тренинг – 2 сағаттық).

2) Модульдің мақсаттары мен міндеттері:

Мақсаты: Дене шынықтыру сабақтарында тәрбие құндылықтары мен психологиялық-педагогикалық қолдау шараларын тиімді ұйымдастыру арқылы оқушының тұлғалық, әлеуметтік және физикалық дамуын қамтамасыз ету.

Модульдің міндеттері:

- Ұлттық құндылықтарды дамытуға бағытталған тәрбие бағдарламасын талдау;

-Тәрбиенің кешенді жоспарын іске асыруда білім алушылардың жас ерекшелігінің маңыздылығы анықтау;

- Құндылықтарды сабақ жоспарына кіріктірудің маңыздылығын анықтайтын тапсырмалар құрастыру;

- Дене шынықтыру мазмұнында эмоционалды тұрақтылығын, ерік-жігерін, қорғаныш және өзіне деген сенімділігін дамыту.

3) Күтілетін нәтиже:

Курс сонында 2 - модуль бойынша тыңдаушылар:

- Тәрбиеге бағытталған бағдарламаны сипаттайды;

- Ұлттық құндылықтарды сабақ мазмұнына кіріктіруді қолданады;

- Білім алушыларды психологиялық-педагогикалық қолдауды ұйымдастырып, қажетті тапсырмаларды құрастырады.

Модуль 3: «Функционалдық сауаттылық пен білім беру сапасын арттыру үшін дене шынықтыруды оқытудың заманауи технологияларын жетілдіру».

1) Модульдің құрылымы:

Ұзақтығы – 52 сағат (дәріс – 8 сағат, семинар – 14 сағат, практикалық сабақ - 20 сағат, тренинг – 10 сағат).

2) Модульдің мақсаттары мен міндеттері:

Модульдің мақсаты: Дене шынықтыруды оқытуда заманауи технологияларды жетілдіру арқылы функционалдық сауаттылықты арттыру және білім беру сапасын жақсарту.

Модульдің міндеттері:

- Білім алушылардың функционалдық сауаттылығын дамытатын қалыптастырушы тапсырмалардың түрлерін қарастыру;

- Дене шынықтыру сабақтарында жаратылыстану пәндерінің интеграциясын қолдану;

- Дене шынықтыру сабақтарында спорттық ойындарды оқытудың заманауи әдістері мен жарыстар өткізу ережесіндегі өзгерістер мен толықтыруларды қарастыру;

- Жеңіл атлетика, гимнастика спорт түрлерінде қозғалыс белсенділігін артыратын инновациялар мен жаңа мүмкіндіктерді анықтау;

- Қозғалыс және ұлттық ойындар бойынша оқу-жаттығу процесінің заманауи әдістері мен төрешілік қызметтің қағидалары мен тәсілдері қолдану.

- Дене шынықтыру бойынша оқу процесіне цифрлық білім беру технологияларын қолдану;

- Ғылыми-зерттеу дағдыларды дамытуға бағытталған эксперимент әдісі және оны алмастыра алатын әдістерді қолдану.

3) Күтілетін нәтижелер:

Курс соңында 3 - модуль бойынша тыңдаушылар:

- Білім алушылардың функционалдық сауаттылығын арттыру мен дамытуға бағытталған қимыл-қозғалыс тапсырмалар әзірлейді;

- Дене шынықтыру сабағын жаратылыстану пәндерімен интеграциялауда білім алушылардың анатомиялық, физиологиялық, физикалық дамуы мен қалыптасуын бақылайды;

- Спорт түрлеріне негізделген қимыл қозғалыс тапсырмаларды бір түрден екінші түрге түрлендіру жолдарын қолданады;

- Мектеп бағдарламасы спорт түрлерінен жарыс өткізуде инновациялық технологиялар мен заманауи әдістерді қолданады;

- Жеке тұлғаның кәсіби өсуін тиімді іске асыруды қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін цифрлық технологияларды қолданады.

Модуль 4: «Ерекше білім беру қажеттілігі бар білім алушылар үшін қазіргі заманғы денсаулық сақтау технологияларды пайдалану».

1) Модульдің құрылымы:

Ұзақтығы – 8 сағат (практикалық жұмыс – 2 сағат, тренинг – 4 сағат, дөңгелек үстел - 2 сағат).

2) Модульдің мақсаттары мен міндеттері:

Модульдің мақсаты: Ерекше білім беру қажеттілігі бар білім алушылар үшін қазіргі заманғы денсаулық сақтау технологияларын тиімді пайдалану арқылы олардың денсаулығын сақтап, білім алу процесіне толыққанды қатысуын қамтамасыз ету.

Модульдің міндеттері:

- Қазіргі денсаулық сақтау технологияларын білім беру процесіне енгізу және олардың тиімділігін анықтау;

- Бейімделу дене шынықтыруда тренажерлерді, сенсорлық жүйелерді және медициналық-биологиялық бақылау мақсатында білім алушылардың денсаулығын сақтау, дене белсенділігін арттыру, оңалту процесін тиімді жүргізу мен қолдану;

- Ерекше білім беру қажеттілігі бар білім алушылардың денсаулығын сақтау және жақсарту мақсатында қазіргі заманғы денсаулық сақтау технологияларын зерттеу.

3) Күтілетін нәтижелер:

Курс соңында 4 - модуль бойынша тыңдаушылар:

- Білім алушылардың денсаулығы мен салауатты өмір салтына бағытталған денсаулық сақтау технологияларын қолданады;

- Инновациялық әдістерді енгізуде заманауи денсаулық сақтау құралдарын (тренажерлер, сенсорлық жүйелер, медициналық-биологиялық бақылау) білім беру процесіне қалай енгізу және пайдалануға болатындығын біледі;

- Ерекше қажеттілігі бар оқушылардың жеке қажеттіліктеріне сәйкес денсаулық сақтау технологияларын бейімдеу кезінде физикалық, физиологиялық қалыптасуын жақсарту мақсатында пәндік-кеңістіктік қауіпсіз даму ортасында оңалту әдістемесін басқарады.

Модуль 5: «Педагогтің кәсіби қызметінің нәтижелерін ұсыну, зерттеу дағдыларын қалыптастыру және дамыту».

1) Модульдің құрылымы:

Ұзақтығы - 8 сағат (тренинг - 4 сағат; шеберлік сабақ - 2 сағат, тест тапсыру - 2 сағат)

2) Модульдің мақсаттары мен міндеттері:

Модульдің мақсаты: Модуль академиялық және кәсіби қоғамдастыққа педагогтар оздерінің оқу тәжірибесінде қолданатын педагогикалық әдістер мен әдістерді ұсынуға бағытталған.

Модульдің міндеттері:

Оқу процесіне кедергі келтіретін қиындықтарды анықтаңыз және оларды шешудің дәлелді шешімдерін ұсыныңыз.

Курсқа қатысушылардың кәсіби құзыреттіліктерін де, жеке оқу қажеттіліктерін де ескере отырып, оқу бағдарламасының мазмұнына жан-жақты талдау және сыни талқылау жүргізу.3) Күтілетін нәтиже:

Курс соңында 5 - модуль бойынша тыңдаушылар:

Тыңдаушылардың оқу іс-әрекетінде кездесетін қиындықтарды анықтау және оларды шешудің тиімді жолдарын ұсыну.

Таңдалған тақырып бойынша қысқа мерзімді сабақ жоспарын құру және шеберлік сабағының құрылымдық қорғанысын ұсыну.

6. Оқу процесін ұйымдастыру

Білім беру курстары бір мезгілде немесе дәйекті түрде жүзеге асырылады, бұл жеке және қашықтықтан оқыту форматтары арқылы әртүрлі пәндік салалар мен модульдерді біртіндеп игеруге мүмкіндік береді.

Мектеп бағдарламасындағы «Дене шынықтыру» пәнінің басқа оқу пәндерінен ерекшелігі оның интегративті сипатында – теориялық негіздерді практикалық дене жаттығуларымен және спорт элементтерімен біріктіру, сол арқылы танымдық дамуды ғана емес, сонымен қатар қимыл-қозғалыс дағдыларын, дене шынықтыру дайындығын және денсаулыққа байланысты құзыреттерді дамытады.

Сондықтан да жалпы орта білім берудің дене шынықтыру педагогі теориялық біліммен бірге, практикалық дағдыларға ие болуы керек. Осыған байланысты ұсынылып отырған біліктілікті арттыру курс бағдарламасының оқу-тақырыптық жоспарына семинар, практикалық сабақтар мен тренинг өткізу сағаттары арттырылды. Онда дәріс - 12 сағат (15 %), семинар - 16 сағат (20 %), практикалық сабақ - 26 сағат (32,5%), тренинг - 20 сағат (25%), дөңгелек үстел - 2 сағат (2,5%), шеберлік сабақ - 2 сағат (2%), тестілеу - 2 (2,5 %) мазмұнын құрайды. Жалпы курстың оқу мерзімі 80 сағат (1 академиялық сағат - 45 минут).

Оқу процесінің бетпе-бет және қашықтағы форматтарында тыңдаушылардың білімін бақылау мен бағалаудың әртүрлі әдістері, соның ішінде өзіндік жұмыс, шеберлік сабақтары, кіру сауалнамасы және қорытынды тестілеу жүзеге асырылады.

Интерактивті оқыту әдістері оқу процесіне енгізілген, мысалы, дәрістер, семинарлар, практикалық сабақтар, тренингтер, дөңгелек үстелдер, бейне талқылаулар, WhatsApp және Telegram сияқты платформалар арқылы онлайн кеңестер. Сонымен қатар, қашықтықтан оқыту форматында тыңдаушылардың өз бетінше оқуы жеңілдетілген.

3. Байқаулар, ғылыми-тәжірибелік конференциялар, семинарлар, дөңгелек үстелдер және басқа да білім беру іс-шараларын өткізу арқылы кәсіби мұғалімдер қауымдастығын ұйымдастыру және қолдау педагогикалық тәжірибе алмасуға, кәсіби дамуды арттыруға және білім беру қоғамдастығындағы бірлескен инновацияларға жәрдемдесудің стратегиялық тетігі ретінде қызмет етеді.

10. Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер:

1. «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы [Элек. ресурс] – URL: <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z070000319>
2. «Педагог мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, ҚР 2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 293-VI [Электрондық ресурс] – URL: <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z1900000293>
3. «Тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы. <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V2100026280>
4. «Педагогикалық лауазымдар мен оларға теңестірілген персоналдың үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» [Электрондық ресурс]. [URL]. <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/V1900019027>
5. «Педагог мәртебесі туралы» және «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне педагог мәртебесі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу, педагогтар мен студенттерге жүктемені азайту туралы» Қазақстан Республикасының заңдарын іске асыру жөніндегі шаралар туралы» Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің өкімі. [Электрондық ресурс]. [URL]. <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/R2000000013>
6. «Қазақстан Республикасында мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023–2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы». <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/P2300000249>
7. «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы». [Электрондық ресурс] – URL: <http://adilet.zan.kz/rus/docs/V1200008170>
8. «Педагог қызметкерлердің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын әзірлеу, үйлестіру және бекіту қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 4 мамырдағы № 175 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылы 5 мамырда № 20567 болып тіркелді» <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V2200029446>
9. «Мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі және қосымша білім беру ұйымдарында психологиялық-педагогикалық қолдау көрсету қағидаларын бекіту туралы». Қазақстан Республикасы Білім министрінің 2023 жылғы 29 қыркүйектегі № 300 бұйрығы. [Элек. Рес.] – URL: <https://www.gov.kz/situations/499/intro?lang=kk>

10. «Жалпы білім беретін мектептердің оқыту үдерісінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар оқушыларды қолдау бойынша әдістемелік ұсыныстарды әзірлеу». Әдістемелік ұсыныстар – Нұр-Сұлтан: І.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2019. – 258 бет.
<https://uba.edu.kz/qaz/metodology/3?page=22>

11. Қазақстан Республикасы Тұңғыш Президентінің – Елбасының тестілерін өткізу қағидаларын бекіту туралы 2014 жылғы 21 қарашадағы № 103 бұйрығы <https://zakon.uchet.kz/kaz/history/V1400009988/21.11.2014>

12. Шертаева, Н.Т. Ғылыми зерттеу әдістері және академиялық хат [Мәтін]: оқу құралы / Н.Т. Шертаева, С.С. Битұрсын.- Шымкент: Нұрлы Бейне, 2023.- 184б.

13. Лиходедова, Л.Н. Инклюзивті білім берудің теориясы мен практикасы [Мәтін]: оқу құралы / Л.Н. Лиходедова.- Қарағанды: Medet Group, 2020.- 194б.

14. Джекенев П.С. Дене шынықтыру жүйесі. Оқулық. 2022.-256б

15. Катешов М.Ж. Дене шынықтыру сабағындағы ойын әдісінің ерекшеліктері..Оқу құралы. 2024.-92б.

16. Джекенев П.С.Қазақстандағы ұлттық ойындары мен спорттың даму тарихы.Оқулық. 2023

17. Шилибаев Б.А. Қазақ ойындарында «Үшбас» спорттық асық ойынының дамуы. Оқу құралы. 2023. -125б

18. Джекенев П.С.Адаптивная физическая культура. Учебное пособие. 2023.-206б

Қосымша әдебиеттер:

1. Шилибаев Б.А.«Дене шынықтыру және спорт» мамандығына арналған қысқаша қазақша-орысша атаулар мен ұғымдардың анықтамалық сөздігі. Оқу-әдістемелік құрал. 2023. -125б.

2. Ерофеева Р.Ж. Мектептегі дене шынықтыру пәнінің оқу үрдісін жоспарлау [Электрондық ресурс]: оқу-әдістемелік құрал / Р.Ж. Ерофеева, Ж.Ш. Аблеев.- Текстов.дан.- Алматы: Эверо, 2023.- 1 эл. опт. диск (CD-ROM).

3. Ботагариев Т.А. Формирование профессиональной готовности учителей физической культуры на основе инновационных технологий (для студентов высших учебных заведений) [Электронный ресурс]: учебно-методическое пособие / Т.А. Ботагариев [и др.]- Текстов.дан.- Алматы: Эверо, 2023.- 1 эл. опт. диск (CD-ROM)

4. Айдарбеков, К.Д. Дене шынықтыру пәніне арналған оқу-әдістемелік құрал [Мәтін] / К.Д. Айдарбеков, Е.Ш. Балабаев.- Шымкент: ОҚМПУ, 2022.- 88б.

«Дене шынықтыру теориясы мен әдістемесі»
кафедрасының меңгерушісі

Испандиярова А.М.